

Gk164; Genesis 27:1-41; Gk118:1; Gk161:1,4; Psalm 78:1,2; NLB425

Over een apart gezin en een bijzondere God

1. De tweeling is nu 40-plus en vader Isaak 100-plus. Isaak wil het hebben over sterven en wat hij nog te doen heeft. De HERE had Abraham gezegend en via de eerstgeborenen werd die Zegen doorgegeven, dus na Abraham en Isaak nu aan Esau, vindt Isaak. Hebr.11 vertelt positieve (!) verhalen over het geloof van Isaak (vs.20).
2. Die Zegen wordt gecombineerd met heerlijk 'wild' op de kaart. Eerder al maar zeker hier ontdek je de geestelijke armoede binnen hun gezin. Rebecca hoort van de plannen en smeed een tegenplan. Jakobs enige protest is zijn angst ontmaskerd te worden. Jakob gaat naar zijn vader toe 'op de wijze van Esau'. Hij sleept God erbij (3^e gebod) met zijn uitleg over het zo snel 'terug' zijn, met nog een 'Judaskus' toe. Zijn mooie woorden eindigen uiteindelijk in ballingschap. Later zien we dit gedrag ook bij zijn nageslacht, de Israëlieten. Isaak zegent met andere accenten dan wat Abraham hoorde van de HERE.
3. Meestal is de Tora zuinig met details en over emoties. Hier om mogelijk begrip te krijgen voor Esau, de (uiteindelijk) anders-gezegende. Herder Jakob wordt hier jager en Esau is de prooi. De Bijbel vraagt hier aandacht voor het feit dat ook de niet primair gezegende/gekozene er mag zijn en gezegend mag leven in Gods wereld. En met Gods manier van kiezen (eersten worden laatsten) vertelt Hij ook iets. Esau kan zich niet verontschuldigen en Jakob kan niet 'zomaar' gaan leven. Jakobs gedrag roept haat op bij Esau. Waarom werkt het geloof en Gods Zegen vaak niet goed door? Hoe zit dat bij ons?
4. Maar dan die/onze bijzondere God! 'Hij maakt het kwade goed'. Hij schakelt ons, zijn verbondskinderen in. Hij zegent ons om gezegend te leven. Als het ons niet lukt, is Hij wel in staat om het zonder ons te doen. Groot en eeuwig is zijn verbondstrouw. Uit het gezegende volk van Abraham, Isaak en Jakob wordt Jezus Christus geboren om tot Zegen te zijn. Om aan ons – doe-het-zelvers – genade te schenken. Tegelijkertijd roept God ons op om het goede te doen. Lééf met de Zegen aan het eind van elke eredienst...

Gesprekspunt, kindfragment, citaten, bijbelrooster

1. Tijd om eigen gezinspatronen onder ogen te zien? Elkaar helpen 'blinde vlekken' te ontdekken? En samen werk te maken van het benoemen/bezingen van Gods trouw!
2. 😊😊😊😊 voor de kinderen: d . t g . . t over een ge . in w . . r v . . l gebeurt en w . . r veel verd . . . t is. H . t m . . iste is om s . m . n te ge . oven in G . d ! G . . . . . s!
3. 'In elke cultuur zijn kanshebbers en kanslozen. De eerstgeborene was toen de kanshebber bij uitstek. Maar het was nooit Gods bedoeling dat alle anderen bij voorbaat minder kansen zouden hebben. Daarom vertelt de Bijbel dat dit patroon op beslissende punten in de geschiedenis van God en mensen is doorbroken. Doorlopend zien we dat opeens niet de oudste, maar de jongste, niet de sterkste maar de zwakste, niet de rijke maar de arme uitgekozen wordt. Jezus zocht melaatsen op en de door iedereen verfoeide tollenaars. Hij riep heel gewone jongens als zijn discipelen, waardoor de kerkleiders zich gepasseerd voelden. God kiest het zwakke omdat het sterke toch al zo vaak een voorsprong heeft. Dit Bijbelse patroon is zelfs van toepassing op onze eigen sterke en zwakke kanten. We mogen blij zijn met onze sterke kanten, maar durf je te geloven dat soms juist een zwakke de poort kan zijn waardoor Gods zegen verrassend je leven binnenkomt?'
4. **Bijbelrooster:** **zondag** Gen.26:34-35 en 28:6-9 (Esau neemt het verbond met God niet serieus); **maandag** Hebr.11 (17-21); **dinsdag** Mal.1:1-5 (vgl. 'haten' met Luc.14:26. Hatens betekent een ander belangrijker vinden); **woensdag** God kiest 'omdat Hij kiest': Ex.33:18-23 (19) en Deut.7:6-9; **donderdag** Gen.12 (vs.3 NBG: 'en met u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden'); **vrijdag** Esau/Edom: Deut.2:1-8; 23:8-9; **zaterdag** Jakobs terugblik: Gen.47 (9). Gezegend en toch (door eigen gedrag?) el-lend-ig/uit-het-land? **Liefhebbers:** Gods liefde gaat verder dan zijn verbond!: Jona 4; Ps.145 (9). Niet-gekozen zijn is heftig: Hagar/Ismaël Gen.21; Lea-Gen.29; Jozef- Gen.37. Jezus over eersten en laatsten: Mat.19:27-30; 20:16 en Luc.13 (30)

Ds.G.J.Klapwijk, Zwolle-Berkum, 15 augustus '21

Gk164; Genesis 27:1-41; Gk118:1; Gk161:1,4; Psalm 78:1,2; NLB425

Over een apart gezin en een bijzondere God

Blok 1. Stel je eens voor, na 20 jaar verwachting en veel gebed krijgen Izak en Rebekka toch nog een kind! Een tweeling zelfs. Dat zal een groot geluk zijn geweest voor pa en ma.

Terwijl er toch ook al voor de geboorte aan Rebekka Godswoorden geklonken hadden dat het om twee volken zou gaan met verschillende belangen.

De oudste zal de jongste dienen. Het eerstgeboorterecht, de Zegen zal er niet zijn voor de oudste. In die cultuur totaal tegengesteld aan wat gangbaar is.

En het lijkt of vader Isaak ook door deze cultuur is aangestoken.

Tenslotte leef je ook in je cultuur en adem je die in... Vandaag net zo!

Isaak wordt oud. In de Bijbel merk je dat mensen daar vrij makkelijk over spreken, vooral in het O.T. Daar kunnen we wat van leren.

Isaak is blind en zegt tegen Esau dat hij oud is en dat elke dag de laatste kan zijn.

Een gesprek over het einde. Intiem, persoonlijk.

Isaak wil nog iets heel belangrijks doen: de Zegen van de HERE die Abraham aan hem had doorgegeven doorgeven aan Ezau. De God van Abraham, Isaak en Ezau... Zo moest het klinken, vond Isaak...

Wij vinden van alles van al die mensen die hier rondlopen in deze geschiedenis, dat ligt ons wel..., maar Hebr.11 praat positief over het geloof van Isaak!

Hebr.11, een indrukwekkend hoofdstuk vol geloofsgetuigen die hebben volgehouden om te geloven in de beloften, door tegenstand en moeite heen, ons ten voorbeeld!

'Door zijn geloof zegende Isaak Jakob en Esau, en hij dacht daarbij aan wat er in de toekomst zou gebeuren' (vs.20). Wat zou hij dan allemaal gedacht hebben, w.b. de toekomst?

Concreet op dit moment denkt Isaak aan de zegen voor Esau.

En dat plechtige, bijzondere moment moest plaatsvinden binnen de setting van nog een keer een heerlijke maaltijd. Ontroerend haast. Vader en zoon. Maar ook kaal! Waar is Jakob? Waar is Rebekka?

Het zou Izak nog één keer kracht en energie geven, dankzij heel veel vitame B12 zouden we vandaag zeggen, deze vreugdevolle maaltijd, van genieten, terugblikken, herinneringen delen, om dan, blind als hij was, de Zegen door te geven. En dan te sterven.

En Esau repte met geen woord over die rode linzensoep die hij ooit, uitgeput na de jacht, kreeg van zijn broer, in ruil voor het eerstgeboorterecht. Hij ging.....

Blok 2. Wat zo mooi begon tussen Isaak en Rebekka, lees over het prachtige begin in Genesis 24. De knecht van Abraham die bij de familie ver weg een gelovige vrouw voor Isaak moet vinden. En Rebekka die graag mee wil en dat Jakob en Rebekka van elkaar gaan houden. Lees vervolgens over hun geknuffel in hs.26,8 en stel vast dat dit in de loop der jaren veranderd is. Dat kan dus blijkbaar, dus sta daar ook zelf weer eens bij stil. Hoe leef ik met mijn partner, mijn kinderen, mijn ouders, mijn vrienden?

Terug naar Isaak en Rebekka. Beiden hadden zij voorkeur voor een andere zoon en Rebekka had waarschijnlijk niet verteld van Gods woorden tijdens haar zwangerschap.

En ook nu lijkt het erop of Isaak deze plannen niet deelde met zijn vrouw.

Geheimen hebben voor elkaar in het huwelijk is slecht en kost veel energie.

Je moet ook een heel goed geheugen hebben om alle geheimen en leugens op een goede manier in de lucht te kunnen houden.

Maar omdat er geen geïsoleerde spouwmuren maar tentdoek hing tussen de verschillende vertrekken, hoorde Rebekka van het plan van haar man. In a split second regelt zij een tegenplan. Doortrapt en creatief tegelijk. En Jakob, die Jakob toch... hij heeft maar één bezwaar. Ik hoor hem niet over leugens en bedrog. Over zo ga ik toch niet met mijn blinde vader om en zo zou jij toch niet met je blinde man moeten omgaan. Zo wil ik mijn broer niet bedriegen. Dit is toch beneden alle peil. Nee, de enige angst die je bij Jakob verneemt is de vraag wat te doen als hij ontmaskerd wordt....
Moeder Rebekka tekent voor de gevolgen: de vloek zal op mij neerkomen. Het was aan de ene kant mooi: God had het toch beloofd? Aan de andere kant een doe-het-zelf actie met bedrog. Hoe dubbel kan het leven van een kind van God eruit zien....

En als Jakob dan met mooie bokjes uit zijn kudde, de wildvlucht van Jakob en de nagebootste harigheid bij Izak komt zondigt hij ook nog eens tegen het derde gebod. Dat is Gods naam erbij slepen bij zaken waar dat absoluut niet kan en mag. Op de verraste vraag 'nu al terug?', zegt Jakob: 'ja, ik ben inderdaad zo snel terug want de HEER heeft de jacht voorspoedig gemaakt....'. Met vervolgens nog een Judaskus om zijn broer Esau te verraden.... Mooie woorden, gecombineerd met slecht gedrag, die uiteindelijk tot gevolg hebben dat hij in ballingschap gaat, op de vlucht. Elke keer moet je bedenken bij deze verhalen over mensen dat het ook verhalen over volken zijn. Jakob krijgt over een poosje een nieuwe naam Israël, en zijn nageslacht wordt het volk Israël genoemd. Wat hij hier doet lijkt op zijn nageslacht Israël later, met prachtige woorden over God maar gedrag wat daarmee absoluut niet strookte. Ook zij werden door God in ballingschap, ver van huis, gebracht!

Let op dat de woorden die Abraham meekreeg al anders klinken dan die Isaak nu doorgeeft. Je moet bijna denken aan het spelletje dat je iemand iets in zijn oor fluistert die het door moet geven aan de volgende en die weer en die weer en aan het eind is het vaak een heel ander woord geworden. Toch denk ik dat het hier minder onschuldig is dan bij dat spelletje. Het lijkt wel alsof Gods Zegen niet goed kan doorstromen in een leven dat zijn eigen gang gaat. Izak doortrekt Gods Zegen met zijn eigen gedachten en idealen... Bij Abraham zegent de HERE met beloften over 'het beloofde land' en 'een groot nageslacht' en dat Hij 'zijn God zal zijn' (Gen.12/17). Gods Zegen zegt niet in de eerste plaats iets over hen die niet gezegend worden maar vooral over hen die wél gezegend worden. Goed om te onthouden! En dat je juist gezegend wordt om anderen te zegenen en te laten delen in de goedheid die jou, uit genade, is toebedeeld. Isaak voegt toe dat volken Jakob zullen dienen en naties voor hem zullen buigen. Dat hij heer zal zijn over zijn broers en macht zal hebben over zijn moeders zonen..... Dus anders dan wat de HERE zei maar tegelijkertijd wel vanuit die volmacht van Gods Zegen. Als je die woorden doorgeeft, dan staan ze ook. Je mag erop rekenen dat God doet wat Hij belooft en trouw is aan zijn woord. Isaak heeft gezegend. De Zegen gaat door. Hij kan sterven.....

Blok 3. Waar in die eerste boeken van de Bijbel (de Tora) vaak met mondjesmaat gesproken wordt over emoties en details put dit verhaal zich uit in details en emoties. Ik denk dat het doel is om begrip te krijgen voor Esau. Ik denk om Jakob hier opnieuw te gaan zien als de bedrieger, als de bad guy.

Er is hier niets meer te zien van de herder Jakob die zijn schapjes bij name kent maar hier is hij de jager en ziet hij zijn broer als niets anders dan prooi!
En hier wil de Bijbel een patroon laten zien, denk ik, dat ook voor later geldt.
De één kiezen betekent bij God niet altijd per definitie de ander verwerpen.
Als Esau even later thuis komt met prooi, dat bereidt en bij zijn vader komt, dan is daar natuurlijk paniek, boosheid, verdriet, teleurstelling maar uiteindelijk is er toch ook nog een mindere maar toch ook een zegen voor Esau.
Voor heel Gods schepping en al zijn schepselen is er ruimte bij God!

En ik wil nog iets zeggen over Gods manier van kiezen.
Daar lijkt een patroon in te zitten.
Het kwetsbare, het mindere, het zwakkere, het minder opvallende lijkt door God vaak gekozen te worden om juist de grote, belangrijke dingen te doen.
Te leven vanuit die door God geschonken Zegen.
Alsof sterken van zichzelf toch al dat streepje voor hebben.
We zien het bij de Here Jezus ook weer terug.
De melaatse, de tollenaar, de eenvoudige visser en niet de gevestigde orde, de machtige schriftgeleerden zijn degenen in eerste instantie die door Hem worden opgezocht.
En die met Hem meegaan.
Iemand schreef zelfs nog – doe ermee wat je wilt... – dat het binnen een en dezelfde persoon zo kan werken. Dat juist je kwetsbaarheid, juist je beperking, juist dat waar jij je zo ongelukkig onder en minder door voelt, gebruikt kan worden als je kracht, je zegen....

Nog even over dat christelijke gezinnetje van zo'n 3700 jaar geleden.
Heerlijk boeiend om al die verhalen te lezen. Die maken nog eens iets mee.
Als ik dat vergelijk met mijn eigen leven, dan is dat een wereld van verschil.
Maar er is nog iets wat opvalt, en wat ook echt nog wel wat blijft knagen, als je er langer over nadenkt.
Ik moest eraan denken toen deze week een christenbroeder tegen mij zei 'ik ben net zo slecht als die anderen die niet geloven'....
Waarom werkt het geloof in de Ontzagwekkende zo weinig door in het huwelijk van Isaak en Rebekka, en in hun gezin? Gods geboden worden op allerlei manieren overtreden en ondertussen toch maar leven van Gods woorden en zijn Zegen.
Ik word daar onrustig van. En ik kijk naar mezelf. En misschien ook een goed moment voor ons allemaal. Hoe werkt het geloof in God nu door in mijn daden, in mijn gedrag?
Als de Geest ons wil vernieuwen en in ons wil wonen, waarom is daar soms dan nog zo weinig van te zien? Houdt dat je ook wel eens bezig?
Een wereld in grote nood, enorme klimaatsproblemen, oprukkende demonisering door Taliban en noem maar op en ik loop niet voorop in de strijd daar wat aan te doen.
Heb ik een mooi-weer-geloof? Heb ik een zieltjes-winnen-geloof?
Is het een verkeerde gewoonte om het te hebben over zonde, vergeving, genade en eeuwig leven en dat los te koppelen van het leven van elke dag.
Eerst klein, mijn huwelijk, mijn gezin, mijn familie, mijn omgeving, 'mijn' gemeente maar ook in het grotere....
Het heeft mij, n.a.v. het denken, lezen en bidden over de serie over Jakob aan het denken gezet. En ik hoop ook dat dit bij jou gebeurt.

Blok 4. Het zou echt te vroeg zijn om hier te stoppen met de preek.
Dan blijft het net te horizontaal en focussen we teveel op de mensen.
Want naast dit aparte gezin is er gelukkig ook nog steeds die bijzondere God!
Die ons inschakelt bij zijn werk op aarde.
Die graag wil dat wij gaan leven met en uit Zijn Zegen.

Dat wij zo het goede zoeken voor alle (!) mensen om ons heen.
Ga heen, verkondig en doop!
Daartoe zijn wij vandaag ook geroepen, net als Abraham, Isaak en Jakob.
Maar als dat niet altijd goed lukt houdt dat onze hemelse Vader niet tegen om het dan maar Zelf te doen. Hij gaat wel door als wij als zijn grondpersoneel tegenvallen.
Hij maakt het kwade goed.
Hij doet alles meewerken ten goede. Zijn plannen falen niet.
En Hij maakt zijn woord waar, om via Abraham, Izak en Jakob deze wereld te zegenen.
Want eeuwen later wordt uit het volk Israël uiteindelijk de Messias geboren.
De belofde uit het nageslacht van Eva om een einde te maken aan de zonde en de gebrokenheid op aarde.
Jezus Christus, Gods Eniggeboren Zoon, eerstgeboren zoon van Maria.
Die zoveel Zegen en zo'n mooie plaats achter zich gelaten heeft, voor ons!
Met zijn komst breekt het Koninkrijk van God door op aarde.
Dat is het laatste offensief. Het plan van de duivel wordt doorkruist door een beter plan.
Dan is daar de Heiland die het kwetsbare, de minder belangrijke opzoekt.
Dan is daar de Heiland die de schuld betaalt voor alle doe-het-zelvers.

Wat zijn wij dan goed af, gezegende mensen! Niets beter (vaak...) dan een ander maar gekozen om te leven met zijn beloften. Gekozen om te leven voor Hem.

De woorden van God. Belangrijk. Isaak geloofde er heilig in toen hij ze doorgaf!
Laten we dat ook meenemen vandaag.
Dat het woord van God vastigheid geeft.
Dat Hij trouw is aan zijn woord. Raak dus thuis in zijn Woord.

Wij leven niet met de O.T.-beloften van Abraham, Isaak en Jakob.
Het gaat er vandaag niet primair om dat aan ons een land om in te wonen gegeven wordt, een land vloeiende van melk en honing.
En dat we een groot nageslacht zullen krijgen.
Sinds de komst van Christus is de hele wereld weer Gods domein en niet versmald tot het land Israël.
De N.T.-Zegen concentreert zich meer op andere begrippen die ten diepste nog verder gaan. Genade en vrede, vergeving van zonden en eeuwig leven op Gods vernieuwde aarde.

Zo mag je straks weer naar huis, als gezegend mens.
Ik hoop dat je die Zegen straks wilt ontvangen, voordat je weer naar huis gaat, en ermee en eruit wilt leven. Amen.